05/05/2020

Απάντηση στον Γ. Γ. του ΑΚΕΛ: «Η διδασκαλία της Εκκλησίας είναι ό,τι πιο σύγχρονο και προοδευτικό»

/ Επικαιρότητα

«Η διδασκαλία της Εκκλησίας είναι ό,τι πιο σύγχρονο και προοδευτικό». (Απάντηση στον Γενικό Γραμματέα του ΑΚΕΛ). Διαβάστε το επίκαιρο, απαντητικό κείμενο του Καθηγητή Χρήστου Κ. Οικονόμου τ. Προέδρου και Κοσμήτορος της Θεολογικής Σχολής Θεσσαλονίκης, Πρόεδρου του Τμήματος Θεολογίας του Πανεπιστημίου Λευκωσίας:

Φίλτατε μου κ. Γενικέ Γραμματέα του ΑΚΕΛ Άντρο Κυπριανού. Θέλω ευθύς εξ αρχής να διευκρινίσω ότι η παρούσα παρέμβασή μου δεν έχει κίνητρο κομματικό, ούτε τον Αντικομμουνισμό. Αλλά πρόκειται καθαρά για έκφραση Επιστημονικής Θεολογικής άποψης, στηριγμένης μάλιστα στην πολυετή ερευνητική εμπειρία μου και την μακρά Πανεπιστημιακή και Ακαδημαϊκή σταδιοδρομία μου.

Γνωρίζετε την εκτίμηση που σας έχω, αλλά με τις πρόσφατες δηλώσεις σας, σε τηλεοπτικό σταθμό, για την Εκκλησία, με αναγκάζετε, ως μέλος της Εκκλησίας και Καθηγητή της Θεολογίας, να σας εκφράσω τις θέσεις μου και την επιστημονική μου άποψη. Κατ' αρχάς δεν διαφωνώ μαζί σας να ανοίξουν τα θέατρα, ως βασικό στοιχείο του Πολιτισμού.

Συμφωνώ να συζητηθεί η πρόταση σας από την Επιστημονική Επιτροπή του Υπουργείου Υγείας, τα αρμόδια όργανα του Θεάτρου, με τη συμμετοχή σας ενδεχομένως, και τους κυβερνητικούς παράγοντες, ώστε να αποφασίσετε με τα ανάλογα μέτρα υγιεινής που προβλέπονται για όλες τις άλλες υπηρεσίες. Συγκρίνετε όμως ανόμοια και διαφορετικά μεγέθη.

Αυτό, με το οποίο σας βρίσκω να μην έχετε σωστή ενημέρωση είναι το γεγονός ότι θεωρείτε την Εκκλησία έναν γηρασμένο, ξοφλημένο, ανάξιο λόγου και άχρηστο για τον σύγχρονο άνθρωπο οργανισμό. Ως Καθηγητής της Θεολογίας, θέλω να σας γνωρίσω με την ειδική επιστημονική ευθύνη μου τα ακόλουθα:

1. Σήμερα η Οικουμενική Ορθοδοξία παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο σε Παγκόσμιο επίπεδο. Από τη Δυτική και Ανατολική Ευρώπη, ιδιαίτερα στις χώρες του πρώην υπαρκτού Σοσιαλισμού, τη Ρωσία έως την Αμερική, την Μαύρη Ήπειρο, την Ασία, έως και την μακρινή Αυστραλία. Ειδικά στην Ελλάδα και την Κύπρο, πέραν της λαϊκής ευσέβειας του Ορθοδόξου Κυπριακού λαού «των υπερηλίκων», όπως τους αποκαλείτε, η συντριπτική πλειοψηφία ενστερνίζεται τη διδασκαλία του Χριστιανισμού, δηλαδή, της Εκκλησίας. Και βιώνει αυτή τη θεωρία σε πράξη τόσο με τη συμμετοχή όλων των ηλικιών στη λατρεία της Εκκλησίας με τον τακτικό εκκλησιασμό στις ενορίες, στα Μοναστήρια, ανδρικά και γυναικεία, που βρίσκονται σήμερα σε μεγάλη άνθηση στο νησί μας και παγκοσμίως, όσο και σε άλλες θρησκευτικές εκδηλώσεις.

2. Είμαι βέβαιος ότι έχετε προσωπική εμπειρία, πως και πολλοί οπαδοί της Αριστεράς κατακλύζουν τους ναούς και συμμετέχουν στις εκδηλώσεις αυτές. Εξάλλου γνωρίζετε ότι στην Κύπρο το Κόμμα της Αριστεράς δεν εμφανίζεται ως σκληρό Μαρξιστικό, ούτε ασφαλώς αθεϊστικό, εκτός εξαιρέσεων.

3. Συνεπώς, κ. Γενικέ Γραμματέα του ΑΚΕΛ, η απόφαση του Κράτους με την συναίνεση της Εκκλησίας για το άνοιγμα των ναών με όλους τους κανόνες υγιεινής, που επιβάλλουν οι αρμόδιοι φορείς, είναι μια σωστή απόφαση, γιατί δεν αφορά μόνο μια μικρή ομάδα «μερικών εκατοντάδων ηλικιωμένων», που συμμετέχουν στην Εκκλησία, όπως υποστηρίξατε στην τηλεοπτική παρέμβασή σας. Αφορά στην πλειοψηφία σχεδόν του Κυπριακού λαού και όλες τις εκφάνσεις της ζωής εκείνων οι οποίοι είναι Χριστιανοί: Βαπτίσεις, γάμοι, κηδείες, μνημόσυνα και ψυχολογική στήριξη. Αγνοείτε, ότι σήμερα παρατηρείται μια θεαματική αύξηση του Ορθοδόξου Μοναχισμού, στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Ευρώπη, ακόμη και στην Αμερική και ιδιαίτερα στην Αριζόνα, στον Καναδά και οι μοναχοί είναι όλοι νέοι, άνδρες και γυναίκες; Αγνοείτε την άνθηση του Μοναχισμού στο Άγιον Όρος που είναι στην πλειονοψηφία τους νέοι άνθρωποι, σχεδόν όλοι πτυχιούχοι διαφόρων ειδικοτήτων;

Εξάλλου πρέπει να γνωρίζετε πολύ καλά τη διαχρονική συμβολή της Εκκλησίας της Κύπρου τόσο στον κοινωνικό, τον πολιτιστικό, τον εκπαιδευτικό, στον εθνικό και τον πολιτικό ακόμη τομέα, δια του αειμνήστου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου του Γ΄, που έφερε στο κέντρο του παγκοσμίου ενδιαφέροντος το μικρό νησί μας. Αυτά είναι ιστορικά γεγονότα αδιαμφισβήτητα με βάση την επιστημονική έρευνα. Η Εκκλησία της Κύπρου διέσωσε την ταυτότητα των ελληνοκυπρίων, προσφέροντας εκατόμβες αιμάτων μαρτύρων, αγίων και ηρώων του νησιού. Η Εκκλησία πρωταγωνίστησε στη διαφύλαξη της ιδιοπροσωπίας των κατοίκων της Κύπρου την περίοδο της Φραγκοκρατίας, της Τουρκοκρατίας και της Αγγλοκρατίας, έως τη σημερινή εισβολή και κατοχή του νησιού μας.

4. Όμως η προσφορά της Εκκλησίας επεκτείνεται σε πολλαπλά επίπεδα σε ολόκληρη την ανθρωπότητα.

α. Ο Χριστιανισμός, ως Εκκλησία, αποκάλυψε στον άνθρωπο τη λατρεία του αληθινού Θεού και τον απάλλαξε από τα είδωλα και τους θεούς του Ολύμπου, οι οποίοι έφεραν όλες τις ανθρώπινες αδυναμίες μας. Έδωσε το Ευαγγέλιο, ως αποκάλυψη του λόγου του Θεού, που ρυθμίζει όλη την κοινωνική, πολιτιστική και πνευματική ζωή του κάθε ανθρώπου σε ολόκληρη την ανθρωπότητα. Αυτή η λατρεία του αληθινού Θεού τελείται στους ναούς και οι πιστοί, ως μέλη του σώματος του Χριστού, συμμετέχουν και βιώνουν ως διαρκή και παρούσα εμπειρία

τη μέθεξη της ζωής και σωτηρίας του Παραδείσου και την αιωνιότητα. Πρόκειται για υπέρβαση της φθοράς και του θανάτου, που πραγματοποιήθηκε από τον Αναστάντα Ιησού Χριστό. Η ζωή, το πάθος, ο σταυρός, ο θάνατος και η Ανάσταση του Χριστού έχουν την ιστορική, αλλά και υπεριστορική πραγμάτωση της σωτηρίας του ανθρωπίνου γένους. Όποιος ενσωματωθεί και βιώσει αυτή την εμπειρία αποκτά άλλη διάσταση στη ζωή του.

β. Η ισοτιμία του άνδρα και της γυναίκας είναι βασική αρχή της Εκκλησίας και από αυτή εμπνεύστηκαν και τα φεμινιστικά κινήματα σε ολόκληρο τον κόσμο. Ως γνωστό, στον εθνικό ελληνιστικό κόσμο η υποτίμηση της γυναίκας ήταν μια σκληρή πραγματικότητα. Ο Θουκυδίδης διακρίνει τις γυναίκες της εποχής του σε παλλακίδες, εταίρες και συζύγους, μάλιστα τις τελευταίες «δια το παιδοποιείσθαι και ένδον του οίκου μένειν φύλακα πιστή», και είχαν παντελή απουσία από την κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική ζωή της αρχαίας Αθήνας. Πλήρη εξουθένωση δοκίμασε η γυναίκα τη Ρωμαϊκή εποχή, όπου κατάντησε να έχει την αξία, την τιμή και την υπόληψη ενός αντικειμένου (res). Για να έρθει ο Χριστιανισμός και η Εκκλησία του να ανυψώσει τη γυναίκα, σύμφωνα με τη διδασκαλία του Χριστού, ισότιμη και ισόκυρη με τον άνδρα, ως εικόνα του ζώντος Θεού. Γι’ αυτό ο Απόστολος Παύλος διακηρύσσει ότι όλοι άνδρες και γυναίκες είναι παιδιά του Θεού, αφού πιστεύουν στον Χριστό. Έτσι όσοι βαφτίστηκαν στο Όνομά Του, έχουν ενδυθεί τον Χριστό. Αποτέλεσμα αυτού είναι η κατάργηση της διάκρισης του Ιουδαίου και του ειδωλολάτρη, του δούλου και του ελεύθερου, του άνδρα και της γυναίκας, γιατί όλοι αποτελούν ένα σώμα με τον Ιησού Χριστό, την Εκκλησία: «Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Γαλ. 3,28). Ο Απόστολος Παύλος μέσα από τον δυναμικό θεολογικό του λόγο διεκήρυξε σε ολόκληρη την ανθρωπότητα αυτή την άκρα ισοτιμία άνδρα και γυναίκας.

γ. Η αναφορά του Αποστόλου Παύλου στο ίδιο κείμενο για την κατάργηση της δουλείας, υπογραμμίζει ότι για την Εκκλησία όλοι οι άνθρωποι είναι παιδιά του ίδιου Θεού και σε όλους χαρίζει την ελευθερία από τα δεσμά της φθοράς και τον θάνατο δια του Ιησού Χριστού, και διακηρύσσει διαχρονικά την κατάργηση της δουλείας, η οποία, ως γνωστό, ήταν διαδεδομένη σε όλη την ανθρωπότητα. Αυτό στηρίζεται στον χριστοκεντρικό και συγχρόνως ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα της Εκκλησίας, η οποία θεωρεί τον κάθε άνθρωπο, άνδρα και γυναίκα, πλασμένο κατ’ εικόνα και καθ’ ομοίωση του Δημιουργού Θεού. Για τον κάθε άνθρωπο παραχώρησε ο Θεός τα πνευματικά χαρίσματα που τον καταξιώνουν στη ζωή, κάνοντας σωστή και λελογισμένη αξιολόγηση, τον νουν – λογικό, τον λόγο, το αυτεξούσιο, την κοινωνικότητα, την αγαπητική κοινωνία και την προοπτική της Αγιότητας.

Η δουλεία, λοιπόν, καταργείται δια του Ιησού Χριστού στην πνευματική και κοινωνική διάσταση της ζωής του ανθρώπου. Ωστόσο, όταν ο άνθρωπος δια του αυτεξουσίου του επιλέγει τη διαιώνισή της, παρατηρείται ως τις μέρες μας, η ύπαρξη του φαινομένου αυτού σε παγκόσμιο επίπεδο. Κοινωνικοπολιτική δουλεία, με την κοινωνική ανισότητα και την έλλειψη αρχών, αξιών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τον κάθε άνθρωπο. Έτσι η Εκκλησία συνέβαλε στη διαμόρφωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπου στηρίχθηκαν όλοι οι μεγάλοι οργανισμοί, όπως ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, το Ευρωπαϊκό Δίκαιο, η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Δικαιώματα του ανθρώπου, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.λπ.

δ. Ο πλούτος παύει να αποτελεί ιδιοκτησία των ολίγων, αλλά τονίζεται ότι ο κάθε άνθρωπος είναι διαχειριστής του πλούτου και οφείλει να ασκεί φιλανθρωπίες και να γίνεται ίση κατανομή των υλικών αγαθών σε όλους τους ανθρώπους. Η φιλανθρωπία και η κοινωνική μέριμνα προς τους φτωχούς και την εργατιά είναι βασική διδασκαλία του Ευαγγελίου. Επίσης η άσκοπη και υπερβολική σπατάλη των πλουσίων για τις προσωπικές απολαύσεις επικρίνεται τόσο από τη Βιβλική όσο και από τη Πατερική Θεολογία. Ο ίδιος ο Χριστός, αναφερόμενος στους πλουσίους και την αιώνια ζωή, συμβουλεύει έναν πλούσιο, ο οποίος είχε αγωνία, για να γίνει τέλειος. Και τον προέτρεψε να πουλήσει τα υπάρχοντά του, να δώσει τα χρήματα στους φτωχούς και θα έχει θησαυρό κοντά στον Θεό. Ο πλούσιος όμως αποχώρησε λυπημένος, για να συμπληρώσει ο Χριστός, ότι δύσκολα θα μπει πλούσιος στη βασιλεία των ουρανών, όχι για την κατοχή του πλούτου, αλλά για τη διαχείριση του πλούτου (Ματθ. 19,23-24). Επίσης, στο κατ’ εξοχήν κοινωνικό Ευαγγέλιο του Λουκά διασώζεται η παραβολή του άφρονα πλουσίου (Λουκ. 12,13-21), όπου κατακρίνεται και πάλιν η αχόρταγη απόλαυση των υλικών αγαθών, που δεν διαμοιράζονται στους φτωχούς και καταφρονεμένους ανθρώπους. Σε κανένα κοινωνικό κίνημα δεν διασώζεται τόση αγάπη στον φτωχό και καταπονεμένο άνθρωπο όσο στη διδασκαλία του Χριστού και της Εκκλησίας. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι και ο ιερός Χρυσόστομος επιπλήττει την άφρονα συμπεριφορά των πλουσίων στην κατάχρηση του πλούτου, υπενθυμίζοντας ότι αυτά που σπαταλούν είναι το ψωμί του φτωχού, είναι τα ρούχα του παιδιού και οι πρώτες ανάγκες των πεινασμένων.

ε. Θα κλείσω την αναφορά στην προσφορά της Εκκλησίας στην ανθρωπότητα, υπογραμμίζοντας την υπέρβαση των φυλετικών, εθνικών, θρησκευτικών και κοινωνικών διακρίσεων, τονίζοντας στη διδασκαλία του Χριστού, την αγάπη προς τον πλησίον. Υπογραμμίζω, επίσης, τη συμβολή της Εκκλησίας για την οικολογία

και το περιβάλλον, όπου το Οικουμενικό Πατριαρχείο, δια του Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου, πρωταγωνιστεί σήμερα παγκοσμίως. Πλησίον στο Χριστιανισμό και την Εκκλησία Του είναι ο κάθε άνθρωπος και η υπέρβαση κάθε μορφής διακρίσεων. Η παραβολή του καλού Σαμαρείτη (Λουκ. 10,25-36) είναι η κλασική περίπτωση, όπου ο Χριστός δίδαξε την αγάπη στον κάθε πλησίον και στον άλλον, ανεξαρτήτως φυλής, φύλου, θρησκείας και πολιτισμού. Η κενωτική αγάπη στον κάθε άνθρωπο και η θυσιαστική προσφορά καθορίζεται από τη στάση και του ίδιου του Χριστού, που αγάπησε τα παιδιά, τους φτωχούς, τους καταφρονεμένους, τους περιθωριακούς, όπως τον τελώνη, τον ληστή, την πόρνη και τον κάθε άνθρωπο, που δεν είχε στον ήλιο μοίρα. Θα ήθελα στο σημείο αυτό να επισημάνω, ότι οι αρχές της Αριστεράς είναι παραποιημένη αντιγραφή του Ευαγγελίου. Επίσης, καταχράται η Αριστερά τις αξίες της Εκκλησίας, χωρίς να παραπέμπει στον εμπνευστή και φωτιστή της δημιουργίας του καινούργιου κόσμου, τον Χριστό, που οδηγεί τον άνθρωπο από τη φθορά και τον θάνατο, στην υπέρβασή τους και την είσοδό του στην αιωνιότητα. Η αντίφαση της Αριστεράς είναι το γεγονός ότι, ενώ προσπαθεί να υλοποιήσει ενίοτε τη διδασκαλία, αρνείται τον ίδιο τον ιδρυτή της Εκκλησίας.

Κύριε Γενικέ Γραμματέα του ΑΚΕΛ, Άντρο Κυπριανού, σας παρουσίασα μια μικρή προοδευτική και επίκαιρη, σύγχρονη προσέγγιση των αρχών και της διδασκαλίας της Εκκλησίας, για να σας δείξω ότι και εσείς αντιγράφετε τις κατευθυντήριες γραμμές της, χωρίς να έχετε να προσθέσετε ιώτα εν ή μία κεραία στον ανθρωπισμό της, στην οικουμενική και παγκόσμια αγάπη της. Ο πολιτισμός της ανθρωπότητας εμπνέεται και καθοδηγείται από τις αρχές της ζωής της Εκκλησίας, όπως τις δίδαξε ο Χριστός και καθορίστηκαν ως παγκόσμιες και πανανθρώπινες αξίες.
Η διδασκαλία της Εκκλησίας είναι ό,τι πιο σύγχρονο και προοδευτικό, που υπερβαίνει την κομματική στενότητα και την περιορισμένη συντροφική αλληλεγγύη, που εξαντλείται στα μέλη ενός κόμματος, αλλά αντίθετα οδηγεί στην παγκόσμια, πανανθρώπινη και οικουμενική αγάπη.